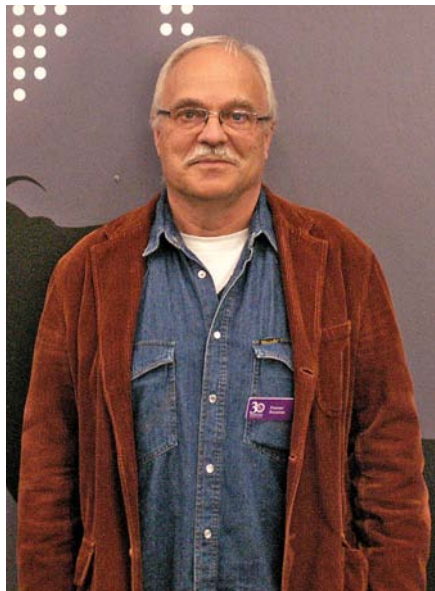

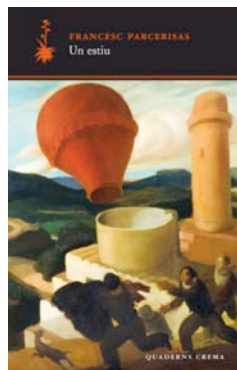
literatura

XAVIER PLA

‘La bella estate’

Francesc Parcerisas

Un estiu
FRANCESC PARCERISAS

Quaderns Crema
Barcelona, 2018
132 pàgines

Va ser un bell estiu. Però també va ser un estiu tràgic. Un estiu exultant que hauria pogut ser devastador, maleït, si no hagués estat per les virtuts reparadores de l'escriptura. Tres amics i un estiu. Un estiu amb els clàssics. Un estiu a la platja. Un estiu per viure. Un estiu per morir. Un estiu per estimar. Un estiu per escriure.

Sembla com si, en el seu magnífic segon dietari, Francesc Parcerisas (Barcelona, 1944) hagués dubtat a l'hora de donar-li títol, com si, ja fos per prudència o temor, no hagués gosat posar-li cap mena d'adjectiu o de complement més o menys circumstancial, deixant l'estiu tal com devia ser en realitat o com el devia viure ell mateix: nu, inexorable i incompreensible. L'estiu de 2014 van morir tres amics de Parcerisas, tres homes de cultura, Carles Miralles, Josep Miquel Sobré i Jaume Vallcorba. La clau del llibre es troba ben aviat, a la pàgina 12: l'autor del dietari confessa que ja sap com acaba la història que el lector tot just enceta. Ja fa uns anys que aquell estiu va acabar, els esdeveniments ja no es poden modificar i ara és l'hora d'escriure, de donar a conèixer, reelaborades, aquelles anotacions privades, tan íntimes com les peces de roba que s'acumulen a l'armari i que, "potser per por, no acabem mai d'obrir de bat a bat".

Parcerisas associa inevitablement l'estiu a la gran època de les vacances interminables de la infantesa, a la platja, el mar i l'aire lliure, reproduïdes en una emocionant fotografia familiar. El delit amb què de petit s'enduia cada matí la galleda i la pala per jugar a la sorra, el Parcerisas adult el comparteix triant un llibre per llegir, assegut en una cadira, amb barret i mirant, també, l'horitzó. Sempre una mica allunyat, el dietarista reflexiona críticament sobre la universitat, referma la seva apostasia i denuncia la hipocresia persistent del

catolicisme postfranquista. Per sobre de tot, observa amb una certa perplexitat "la força de la vida, com si ho pogués veure des de dins i des de fora". Els noms de Proust o Russell es barregen amb els de Foix, Gil de Biedma o Pedrolo. També és l'escenari ideal perquè les "trapelleres" del record aflorin, o que pels porus del cos estiuec es "desperiti" la memòria involuntària, sensual, la que el poeta de *L'edat d'or* va saber posar tan bé en vers. En les pàgines del dietari conviuen de manera diàfana el misteri i l'absurd, plaer i pesombre, les criatures a l'aigua i els amics, enterrats, el destí i les petjades efímeres a la sorra. Cal viure tant com puguem ara que som joves, diu Parcerisas i, com cantava Cliff Richard, "while the flame is strong/'Cause we may not be the young ones/Very long...".

Amb un dietari enlluernador per la seva llengua clara i per la seva densitat moral, Parcerisas sap evitar, en *Un estiu*, el *pathos*, la nostàlgia i el narcisisme, que són potser els grans defectes del dietarisme contemporani. No hi ha *pathos* en el retrat dels tres amics agnitzants. Ben al contrari, hi ha dignitat i admiració en la visita respectuosa a la casa de Vallcorba, ja molt malalt, l'amic de "quaranta anys de mars encalmades o tempestuoses". Hi ha emoció continguda en el retrat del gran amic Sobré, de qui Parcerisas acabarà editant les seves memòries, *La llum d'aquells dies* (2015), "reconstrucció moral" de la Barcelona burgesa dels anys cinquanta. Hi ha respecte pel dolor i complicitat compungida en la conversa amb Miralles en una sala d'hospital. Potser només el Parcerisas poeta podia trobar el to just en aquest dietari que es fa curt, perquè sap, com els romàntics anglesos, que cal preservar l'emoció original amagant-la en un espai que potser es troba fora de les paraules.